

Opintotukilain 1.8.2011 muutokset

Opintotukeen tulee useita muutoksia 1.8.2011. Kerromme tässä tiedotteessa muutoksista ja siitä, mitkä muutokset koskevat kaikkia opiskelijoita ja mitkä vain korkeakouluopiskelijoita. Osa opintotuen muutoksista koskee vain uusia korkeakouluopiskelijoita.

Tiedotteen sisältö

1. Opintotuen muutokset 1.8.2011
  - 1.1. Kaikkia opiskelijoita koskevat muutokset
  - 1.2. Kaikkia korkeakouluopiskelijoita koskevat muutokset

Kelan verkkopalvelujen (www.kela.fi) Opiskelijat-sivut päivitetään kesän aikana, ja saat sieltä lisätietoja muutoksista.

Voit kysyä Kelan myöntämistä opiskelijan tuista numerosta 020 692 209 (ma–pe klo 8–18).

1. Opintotuen muutokset 1.8.2011

Opintotukilain 65/1994 muutokset on vahvistettu lakimuutoksella 52/2011.
Opintoasetuksen 260/1994 muutokset on vahvistettu asetusmuutoksella 299/2011.

1.1. Kaikkia opiskelijoita koskevat muutokset

Harjoittelupalkka, työssäoppimisjakson palkka tai oppilaitoksen maksama apuraha ei estä opintorahan saamista

Harjoittelupalkka, työssäoppimisjakson palkka, muu opintojen perusteella saatu palkka tai oppilaitokselta saatu apuraha eivät enää estä opintorahan saamista. Ne otetaan nykyiseen tapaan huomioon vuosituloina.

Opiskelijan on edelleen ilmoitettava saamansa apuraha tai stipendi, koska se otetaan huomioon vuositulona. Apurahasta on ilmoitettava sen määrä, maksupäivä ja myöntäjä. Ulkomaiseen opiskelijavaihtoon tarkoitettuja apurahoja ei oteta tulona huomioon, eikä niitä tarvitse ilmoittaa.

Työharjoittelua, työssäoppimisjaksoa tai niiden ajalta saatua palkkaa ei enää ilmoiteta opintotuen myöntäjälle, jos ne kohdistuvat kokonaisuudessaan 1.8.2011 jälkeiselle ajalle. Opiskelijan on kuitenkin ilmoitettava, jos hänen asuinpaikkansa vaihtuu työharjoittelun vuoksi tai jos harjoittelu suoritetaan ulkomailla tai opintotukeen oikeuttavina kesäopintoina. Jos opiskelija muuttaa esimerkiksi vanhempansa luokse työharjoittelun tai työssäoppimisjakson ajaksi, hänen on ilmoitettava muutosta opintotuen myöntäjälle.

Opintotuen vapaaehtoista palautusta ei voi perua

Opiskelija ei voi perua jo maksamaansa opintotuen vapaaehtoista palautusta. Lainmuutos vahvistaa jo nykyisin käytetyn menettelytavan.

Opintolainan korotus ulkomailla opiskelevilla

Ulkomailla opiskelevan opintolainan valtiontakauksen enimmäismäärä korotetaan 600 euroon kuukaudessa (ennen 1.8.2011 se on korkeakouluissa 440 ja muissa oppilaitoksissa 360 e/kk). Korotusta ei tarvitse erikseen hakea ja se koskee sekä koko tutkintoa ulkomailla suorittavia että ulkomailla suoritettavia vaihto-opintoja tai työharjoittelujaksoja.

Korkeavustuksen tulo rajojen korotus

Korkeavustus voidaan myöntää, jos hakijan bruttotulot ovat enintään 1 195 euroa kuukaudessa (ennen 1.8.2011 tulo rajoja on 775 e/kk). Lasten lukumäärän perusteella korotetut uudet tulo rajojat ovat 1 380 (1 lapsi), 1 430 (2 lasta) ja 1 515 (3 lasta tai enemmän) euroa kuukaudessa.

Korkeavustuksena maksetaan erääntyneet opintolainan korot ja ilmoituskulut. Korkeavustusta voi saada, kun opintolainan korkoja ei enää pääomiteta.

Vanhempien muuttuneet elinkeinotoiminnan tulot

Jos vanhempien tulot vaikuttavat opiskelijan opintotukeen, ne otetaan huomioon viimeksi vahvistetusta verotuksesta. Opiskelija voi kuitenkin selvittää molempien vanhempiensa nykyiset tulot, jos ne ovat alentuneet verotustietoihin verrattuna vähintään 20 prosenttia.

Yrittäjänä, maatalousyrittäjänä tai apurahansaajana saatu vanhemman muuttunut tulo otetaan huomioon yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain perusteella vahvistetun työtulon mukaisena. Jos vanhemmalla on YEL- tai MYEL-vakuutus, hänen muuttuneista elinkeinotoiminnan tuloistaan ei tarvitse toimittaa todistuksia.

1.2. Kaikkia korkeakouluopiskelijoita koskevat muutokset

Asumislisäkuukausi tukikuukaudeksi myös enimmäistukiajassa

Kuukausi, jolta opiskelija on saanut opintorahaa tai asumislisää tai molempia, on tukikuukausi tulovalvonnassa, opintojen edistymisen seurannassa ja korkeakouluopiskelijan enimmäistukiajassa.

Korkeakouluopiskelija voi siis nostaa pelkkää asumislisää heinäkuun loppuun saakka. Mutta 1.8.2011 lukien opiskelijan ei kannata nostaa asumislisää ilman opintorahaa. Opiskelija voi joko perua asumislisän tai hakea samalle kuukaudelle myös opintorahan.

Kun korkeakouluopiskelija on käyttänyt enimmäistukiaikansa loppuun, hän voi olla oikeutettu yleiseen asumistukeen ja kunnalliseen toimeentulotukeen. Enimmäistukiajan loppuun käyttäminen rinnastetaan valmistumiseen opintotuen vuositulovalvonnassa.

Opintolainan valtiontakaus myönnetään hakemuksetta opintorahaa saaville korkeakouluopiskelijoille

Lainatakaus myönnetään hakemuksetta opintorahaa saaville korkeakouluopiskelijalle – myös vanhoille opiskelijoille. Suurin osa opiskelijoista saa päätöksen ensi lukuvuoden opintolainasta heinä-elokuun vaihteessa. Opiskelija päättää itse, nostaako hän opintolainaa pankista ja kuinka paljon. Muutoksen etuna on muun muassa se, että jos rahan tarve yllättää kevatlukukauden aikana, koko lukuvuoden opintolainana on käytettävissä.

Maksuhäiriö tai Kelan perittävänä oleva aiempi opintolaina voi nykyiseen tapaan estää lainatakauksen saamisen. Näissä tilanteissa opiskelija voi halutessaan selvittää syyt, joiden perusteella lainatakaus tulisi poikkeuksellisesti myöntää. Opiskelija saa ohjeet selvityksen tekemiseen opintotukipäätöksen mukana.

Korkeakouluopintojen edistymisen seurannan tehostaminen

Edistymisen seurantaan tulee useita muutoksia. Ne koskevat ensimmäisen kerran lukuvuoden 2011–12 opintoja. Syksyllä 2011 tehtävä edistymisen seuranta tehdään vielä vanhoilla ja pääosin korkeakoulun opintotukilautakunnan päättämillä säännöillä. Uudet säännöt ovat seuraavanlaiset:

- Vähimmäis suoritusvaatimus nousee 4,8:sta 5,0 opintopisteeseen tukikuukautta kohti. Opiskelijalla on oltava riittävästi opintopisteitä joko edeltävältä lukuvuodelta tai koko opiskeluajalta.

- Vaikka suorituspäättämäärä olisi riittävä koko opiskeluajalta, edeltävältä lukuvuodelta on oltava vähintään 2,0 opintopistettä tukikuukautta kohti.
- Jos opintopisteitä ei ole riittävästi, opiskelijalle lähetetään selvityspyyntö. Jos opiskelija ei vastaa selvityspyyntöön tai hän ei esitä selvityksessään hyväksyttävää syytä, opintotuki lakkautetaan seuraavan vuoden tammikuun alusta lukien.
- Rajatapauksissa opiskelijalle voidaan myöntää määräaikainen tuki lukuvuoden loppuun. Jatkotukea on haettava. Se voidaan myöntää, jos opiskelija on suorittanut kyseisen lukuvuoden aikana vähintään 5,0 opintopistettä tukikuukautta kohti, tai sen jälkeen, kun vaadittu opintopistemäärä on suoritettu.
- Opintotuki voidaan myöntää uudelleen, kun opiskelija on suorittanut lakkautuksen tai määräaikaisen tuen päättymisen jälkeen vähintään 20 opintopistettä. Opintotuki voidaan myöntää uudelleen tuen lakkautuksen jälkeen myös silloin, kun opiskelija on suorittanut koko opiskeluajalta vähintään 5,0 opintopistettä tukikuukautta kohti (eräin poikkeuksin).
- Maksetun opintotuen takaisinperintä on mahdollista, kun suorituksia on edeltävältä lukuvuodelta alle 1,0 opintopistettä tukikuukautta kohti ja kun opintoja ei ole ollut tarkoitukseen harjoittamaa.
- Edistymisen seurannan piiriin tulevat myös opintonsa keskeyttäneet ja opintoalaa vaihtaneet.

Alemman korkeakoulututkinnon suorittaminen ja opintotuen vuositulovalvonta

Opinnot katsotaan tulovalvonnessa päättyneiksi, jos alemmaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittamaan valittu opiskelija tosiasiallisesti ja todisteellisesti päättää opintonsa alemman korkeakoulututkinnon suorittamiseen. Lainmuutos vahvistaa jo nykyisin käytetyn menettelytavan.

1.3. Ainoastaan uusia syksyllä 2011 korkeakouluopintonsa aloittavia koskevat muutokset

Uudella opiskelijalla tarkoitetaan korkeakouluopiskelijaa, jolla on nyt suoritettavissa korkeakouluopinnoissaan ensimmäinen läsnäoloilmoittautuminen syyslukukaudella 2011 tai sen jälkeen.

Opintotuen kaksiportainen myöntäminen yliopisto-opinnoissa

Opintotuki myönnetään uusille opiskelijoille ensin alemman korkeakoulututkinnon suorittamiseen, vaikka opiskelija on otettu suorittamaan sekä alemmaa että ylempää korkeakoulututkintoa. Alemman korkeakoulututkinnon suorittamista varten myönnettävä enimmäistukiaika on 37 tukikuukautta (180 opintopisteen tutkinto). Kun opiskelija on suorittanut alemman korkeakoulututkinnon, hänelle myönnetään ylempään korkeakoulututkinnon suorittamista varten enintään 28 tukikuukautta (120 opintopisteen tutkinto). Alemman ja ylempään korkeakoulututkinnon suorittamiseen myönnettävä yhteenlaskettu enimmäistukiaika on kuitenkin yhteensä enintään 55 tukikuukautta (300 opintopisteen tutkinnot).

Toisin sanoen ylempään korkeakoulututkinnon suorittamista varten myönnettävä enimmäistukiaika lyhenee, jos opiskelija käyttää paljon tukikuukausia alemman korkeakoulututkinnon suorittamiseen (esim. yli 27 tukikuukautta). Jos opiskelija käyttää vähän tukikuukausia alemman korkeakoulututkinnon suorittamiseen, hän voi saada käyttöönsä kaikki ylempään korkeakoulututkinnon enimmäistukikuukaudet (yleensä 28 tukikuukautta). Ylempään korkeakoulututkinnon suorittamiseen myönnettävä enimmäistukiaika ei kuitenkaan voi olla ylempään korkeakoulututkinnon enimmäistukiaikaa suurempi (yleensä enintään 28 tukikuukautta).

Jos jo aiemmin korkeakoulussa opiskellut aloittaa syksyllä 2011 tai sen jälkeen uudet korkeakouluopinnot (alempi + ylempi korkeakoulututkinto), hän siirtyy kaksiportaisen tuen piiriin. Jos hän ei ole suorittanut korkeakoulututkintoa, aiemmin käytetyt korkeakoulutukikuukaudet vähennetään suoritettavien tutkintojen yhteenlasketun laajuuden mukaisesta enimmäistukiajasta eli yleensä 55 tukikuukaudesta.

Yliopistotuen kaksiportainen myöntäminen ei koske uusia opiskelijoita, jotka on otettu suorittamaan pelkästään alemmaa korkeakoulututkintoa tai pelkästään ylempää korkeakoulututkintoa. Jos opiskelija valitaan esimerkiksi maisteriohjelman, hän voi saada sen suorittamiseen yleensä 28 tukikuukautta.

Opintotuen enimmäistukiajan pidentäminen korkeakouluopinnoissa

Suoritettavan korkeakoulututkinnon enimmäistukiaikaa voidaan pidentää, jos opinnot ovat viivästyneet sairauden tai muun erityisen painavan syyn takia. Opintotuen enimmäistukiajan enintään 9 tukikuukauden pidennys voidaan myöntää ammattikorkeakoulututkinnon, alemman korkeakoulututkinnon ja ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamista varten. Pidennystä voi kuitenkin saada yhteensä enintään 9 tukikuukautta.

Pidennys voidaan myöntää myös aiemmin korkeakoulututkinnon suorittaneelle. Jos opiskelija on jo aiemmin saanut enimmäistukiajan pidennyksen, hän voi saada sen uusiin korkeakouluopintoihin vain, jos uudet opinnot on aloitettu syksyllä 2011 tai sen jälkeen. Pidennys voidaan myöntää uusiin korkeakouluopintoihin ainoastaan näiden uusien korkeakouluopintojen aikaisen sairauden tai muun erityisen painavan syyn perusteella.

Yliopistossa suoritettavien jatkotutkintojen enimmäistukiaika

Opintotuen enimmäistukiaika on uusilla jatkotutkinto-opiskelijoilla yhteensä enintään 9 tukikuukautta kaikkien tieteellisten, taiteellisten tai ammatillisten jatkotutkintojen suorittamista varten.